



Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet

ЗОБО «Центр підтримки угорської культури»

90202 Beregszász, Széchenyi u. 59 B.

Tel./fax: + 380 3141 42815, e-mail:titkarsag@mekk.uz.ua, kmmi@swi.net.ua Honlap:

www.kmmi.org.ua

KMMI Hírlevél II. évfolyam, 16. (34.) szám. 2010. július 10.

FONTOSABB RENDEZVÉNYEK, EGYÉB HÍREK,

2010. július 10., szombat – Megemlékezés a dolhai ütközet 307. évfordulója alkalmából. A megemlékezés Beregszászon az *Esze Tamás* és a *II. Rákóczi Ferenc*-emléktáblánál 9.30 órakor kezdődik.

2010. július 13., kedd – *Cseh Tamás*-emlékest. Közreműködik: ifj. **Csobolya József**. Helyszín: Beregszász, Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház. Kezdés: 19.00 óra.

2010. július 18., vasárnap – az első és a második világháború técsői áldozatai turulos emlékművének felavatása.

2010. július 18., vasárnap – Megemlékezés a tiszaujlaki Turul-emlékműnél. Kezdés: 11.00 óra.

2010. július 22–25., csütörtök–vasárnap – Péterfalván, a helyi stadionban negyedik alkalommal kerül megrendezésre a Kárpátaljai Könnyűzenei és Képzőművészeti és Táncfesztivált (KKKTF) A négynapos rendezvényen olyan együttesek és előadók lépnek fel, mint *Baby Gabi*, *L. L. Yuniór*, *Ganxta Zoli*, *Stefano*, *Delhusa Gjon*, *Groovehouse*, *Caramel*, *Dancs Annamari*. Az ukrán sztáregyüttesek közül itt lesz az *Aviator*, a *TIK*, *Nyikita*, *SMS*, *Spartaque*. Számos ismert DJ is fellép, köztük *DJ Junior*, *DJ Zsíros*, *Dj Dynamic*. Az idén sem feledkeznek meg a kulturális programokról, ezen belül a népi hagyományokról. Képzőművészeti kiállítást rendeznek, amelyre kárpátaljai alkotók jelentkezését várják. Bővebb infó és kapcsolattartás a www.kkktf.com.ua című honlapon és a 8-050-541-81-15-ös telefonszámon kapható.

2010. július 25. – II. Beregdéai Rózsafesztivál. Helyszín: beregszászi járási Beregdéda.

2010. július-augusztus folyamán

- **Lőrinczi László** „*Világom*” című fotókiállítása tekinthető meg a beregszászi Európa Magyar Házban.
- A MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület csoportos kiállítása tekinthető meg a Péterfalvai Képtárban: *Beleny Mihajlo* (Ókemence), *Puhlik-Beleny Magda* (Ókemence), *Csernyiga Gyula* (Nagybereg), *Fuchs Andrea* (Ungvár), *Harangozó Miklós* (Salánk), *Homoki Gábor* (Péterfalva), *Klisza János* (Ungvár), *Klisza Krisztina* (Ungvár), *Lőrincz Katalin* (Ungvár), *Nigriny Edit* (Ungvár),

Prófusz Marianna (Beregszász), Réti János (Ungvár), Soltész Péter (Ungvár), Soltész Gabriella (Ungvár), Turák Angéla (Ungvár).

- *Kárpátaljai Kaleidoszkóp II.* Picur Zoltán, Lőrincz István, Fuchs Andrea (Ungvár), Szajkó Tibor, Zubánics László (Beregszász) fotókiállítása a Péterfalvai Képtárban.
- A Szülőföld Alap támogatásának köszönhetően a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Társulása (KHÖT) koordinálásával a polgármesteri hivatalok szervezésében, az UMDSZ-Alapszervezetek közreműködésével további kétnyelvű címeres település-köszöntő táblák felavatására került sor Tiszabökényben (1), Benében (2), Gúton (2), Kisdobronyban (3), Beregszászban (5), Jánosiban és Balazséron (4), Nagypaládon (2), Fertősalmáson (1). Elkészült és felavatásra vár Dercen (2), Csongor (2), Péterfalva (2) Som (4), Bótrágy (3), Nagydobrony (3), Beregújfalva (1), Forgolány (3), Csoma (3), Nagyberég (2), Tivadar-Péterfalva (1), Farkasfalva-Péterfalva (1), Farkasfalva-Tiszabökény (1) faluköszöntő táblái.
- A Szülőföld Alap támogatásának köszönhetően a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Társulása (KHÖT) az UMDSZ-Alapszervezetek közreműködésével 176 személynek, köztük a magyarlakta települések polgármestereinek, a könyvtárosoknak, művelődésszervezőknek, civilszervezeteink aktivistáinak július 1-től egy évre ingyenes internet hozzáférést biztosított.
- A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátussal kötött szolgáltatási szerződés alapján a MÉKK és a KMMI aktivistái (**Juhász Sándor, Bakos Kiss Károly, Fuchs Andrea**) július első hetében befejezik vidékünkön a magyarlakta településkutató MMKL egyeztetett kérdőíven. A kulturális intézményeket (művelődési házak, könyvtárak, stb.) felmért adatbázisában 110 település szerepel, ahol a 10 %-ot meghaladja a magyarok száma.
- A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus együttműködő támogatásának köszönhetően megújul a KMMI honlapja. Jelentős informatikai fejlesztésen következőben digitalizálási programok valósulnak meg. A KMMI honlapja hozzájárul a kárpát-medencei kulturális adatbázis adatainak frissítéséhez, tematikus adatbázisok szerkesztéséhez és beindításához.
- A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet a KHÖT-tel együttműködve vállalta kétnyelvű címeres település-köszöntő táblák felállítását Palágykomorócon (3), Kisszelmencen (2), Nagygejőcön (2), Kisgejőcön (2), Tiszaásványban (2), Izsnyétén (2) településeken. Eddig a KHÖT-KMMI program keretében összesen 62 tábla készült el, a további településeké kivitelezés alatt vannak.
- Regionális művelődésszervező képzés keretében a MÉKK és a KMMI Képző- és fotóművészek továbbképző alkotótáborát szervezi meg Tiszabökényben és környékén. A foglalkozás célfeladata: A magas művészeti élet fenntarthatósága, értékeinek megőrzése és közkinccsé tétele. Szervező: MÉKK, KMMI.
- A KMMI által meghirdetett tehetséggondozási pályázatra beérkezett szépirodalmi, grafikai és fotóművészeti anyagok elbírálása.

Vendégségben a júniusi rendezvényeken

2010. július 7., szerda 10.00. Budapest. A Jánosiban augusztus első hetében tervezett XII. Anyanyelvi Konferencia programtervezetének megvitatása és elfogadása a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága elnökségének szervezésében.

2010. július 16–26. Pomáz. A Magyar Vár Alapítvány az eszenyi Ritmus néptáncgyűttest is meghívta na nemzetközi néptánc-táborba.

2010. július 16–26. A felvidéki Fornad településen fellép az eszenyi Ritmus néptáncgyűttes is az Égtájak iroda szervezésében.

2010. július 17–24. Összetartozunk Kárpát-medencei ifjúsági tábor Velem településen a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet szervezésében. Kárpátaljai fiatalok csoportvezetője: **Juhász Sándor**, a KMMI munkatársa.

2010. július 29–augusztus 1. A Kárpát-medencei Irodalmi Társaságok Szövetsége (KITASZ) Rimaszombatban tartja XIX. Vándorgyűlését.

Programajánló augusztusban

2010. augusztus 2–9. III. Credo Fesztivál. II. Kisgejőci Népzenei és Néptánc-tábor XI. Kárpátaljai Magyar Dalverseny.

2010. augusztus 7-én. XII. Anyanyelvi Konferencia és Közgyűlés. Ezen belül augusztus 7-én a Szakmai konferencia megnyitása. Vitaindítót tart **Dr. Szarka László**: *A magyar nyelv és kultúra a világban és a Kárpát-medencében (Helyzetkép és tennivalók)*. Szervezők: a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága, a MÉKK, KMMI.

2010. augusztus folyamán ifjúsági táborok.

Ez történt...

2010. június első felében

2010. május 24–június 1. Herszonban létesített Európa faluban vendégszerepelt a 12 tagú Ritmus néptáncgyűttes **Szabó Tibor** koreográfus vezetésével, az Európa-napi rendezvény a spanyol és a kijevi magyar nagykövetség szervezésében zajlott le.

2010. június 3–7. Budapesten a 81. Ünnepi Könyvhéten a Kárpátaljai Magyar Könyvkiadók sátrában bemutatásra kerültek az Intermix Kiadó új könyvei: *Bagu Balázs: Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc Kárpátalján*, 2010 –180 oldal, *Nagy Zoltán Mihály. Fogó fényben*. Vers-regénytrilógia II. része. 2010 –196 oldal.

A Könyvhét vendége volt **Vári Fábíán László** költő, **Dupka György** költő, kiadóvezető.

Kárpátaljai vonatkozású esemény: az Írók Szakszervezete kiadásában megjelent **Vári Fábíán László Jég és korbács** címmel versek 2002–2010., **Brenzovics Marianna: Kilátás** c. prózagyjűteménye a pozsonyi Kalligram Kiadó gondozásában.

2010. június 4. A Szegedi József Attila Tudományegyetemen lezajlott az Egyesült Államokban és Kanadában működő egyetemi és főiskolai tanárok nyári fóruma. A kárpátaljai magyarság helyzetéről előadást tartott **Dupka György**, a MÉKK elnöke.

2010. június 4. Trianoni megemlékezés, felvonulás Budapesten, a Petőfi szobornál, amelynek **Tőkés László** EP-képviselő volt az ünnepi szónoka. A rendezvényen jelen volt kárpátaljai magyarság küldöttsége is (nagydobronyi, eszenyi népviseletbe öltözött néptáncosok), amelynek díszvendége **Szabó Tibor**, a Ritmus táncegyüttes művészeti vezetője volt.

2010. június 8. *Vedd, és vidd! Vedd észre, és vidd tovább...e*-Kultúra konferencia 2010. A budapesti rendezvény szervezője Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus volt. A rendezvény mellett került sor a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal találkozájára is. A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézetet Dupka György igazgató és Fuchs Andrea programmenedzser képviselte.

2010. június 10. Lendván ünnepélyes keretek között megnyitották a Magyar Nemzeti Művelődési Intézet felújított Bánffy Központját. A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézetet Zubánics László elnök és Dupka György igazgató képviselte.

2010. június 11. Ukrajnai magyar tudósok találkozájára került sor Antalócon, a Bagolyvárban, ahol többek között figyelemfelkeltő előadást tartott **dr. Tóth Mihály**, a jogtudományok kandidátusa, **Lizanec Péter** nyelvész professzor az ungvári magyar kar dékánja és mások.

2010. június 11. *Budapesten a Károli Gáspár Református Egyetemen* A szovjet állami terror intézményei és áldozatai címmel rendezett nemzetközi tudományos konferenciát a Gulágkutatók Nemzetközi Társasága, a KGRE Új- És Jelenkori Magyar Történeti Tanszéke és a Kremlinológiai Intézete. A tanácskozáson Dupka György Gulág-kutató „*Erőszakos szovjetizálás Kárpátalján – repressziók, koncepciós perek, kényszermunkatáborok*” címmel tartott előadást.

2010. június 11. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Baráti Társaság „Túl a Tiszán van egy város: Beregszász” (Kilencven évvel Trianon után) címmel civilforumot szervezett Budapesten. Kárpátalja magyarságáról helyzetelemző előadást tartott Zubánics László, a KMMI elnöke és Dupka György, a MÉKK elnöke.

2010. június 13. A nagyszőlősi központi könyvtár adott otthont a „Nyelvédésanyánk” – költők, írók vallomásai édes anyanyelvükről című tematikájú programra. Közreműködött **Csobolya József** énekes-előadóművész (Veszprém).

2010. június 13. Eperfesztivál tartottak a nagyszőlősi járási Szőlősgyulán.

2010. június 13. Nagypaládon megrendezték a tiszaháti fociparádét és a családosok hagyományos találkozáját. A jó hangulatú fórumon ünnepi beszédet mondott **Gajdos István**, az UMDSZ elnöke, Beregszász polgármestere, **Zubánics László**, az Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács elnöke, **Dupka György**, a MÉKK elnöke, a megyei tanács képviselője.

2010. június 13. A munkácsi várban megnyílt **Gólya Edit** (Gödöllő) grafikus művész kiállítása.

2010. június 17–20. A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szervezésében Zentán és környékén zárult a Kárpátaljai irodalmi és fotóművészeti karaván programsorozata. A bácsfeketehegyi Kozma Lajos Könyvtárban **Zubánics László**, a KMMI elnöke nyitotta meg a Kárpátaljai kaleidoszkóp címmű fotóművészeti kiállítást, amelyen a jelenlévők **Picur Zoltán, Lőrincz István, Fuchs Andrea** (Ungvár), **Szajkó Tibor, Zubánics László** (Beregszász) alkotásait tekinthették meg. Ugyanitt, továbbá Csókán, a helyi művelődési házban, a zentai gimnáziumban, a zentai Alkotóházban az Együtt című irodalmi-művészeti-kulturális folyóiratot, valamint az Intermix Kiadó legújabb kiadványait, szerzőit **Dupka György** felelős kiadó mutatta be. **Zubánics László** író a kárpátaljai magyarság múltjával kapcsolatosan tartott előadást. Itt lehet megnézni a képeket, amik a karavánon készültek: <http://picasaweb.google.com/saashanghela/IrodalmiKaravanEgyuttSzorosKo#>

2010. június 17–20. Budakalászon megrendezték a Kárpát-medencei Kisebbségi Magyar Közművelődési Civil Szervezetek Fóruma – 10. BUDAKALÁSZI TALÁLKOZÓT. A hagyományos rendezvényen Kárpátaljáról **Dupka György, Szanyi Béla, Szabó Tibor, Majoros Mónika, Ignác Mária** a helyi civilszervezetek képviselői vettek részt.

2010. június 17–20. Benében a Faluház mellett parkban felavatták a Hét Vezér szoborcsoportját, **Pintér László** sárvári fafaragó alkotásait. A rendezvényt **Szuhán András** polgármester nyitotta meg. Avató beszédet tartott: **Scherczer Károly**, a Beregszászi Magyar Konzulátus konzulja, **Zubánics László** történész, a KMMI elnöke és **Dupka György**, a MÉKK elnöke. A MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület nevében **Fuchs Andrea** titkár és **Réti János** társelnök egy festményt nyújtott át a település művészetpártoló polgármesterének.

2010. június 20. Beregszászban, **Dalmay Árpád** kezdeményezésére, egykori lakhelyén emléktáblát avattak *Bendász István* görög katolikus kanonoknak, akit a hitéért a sztálinisták meghurcoltak, de megtörni nem tudták. A család nevében **Bendász Dániel** köszönte a Beregszászért Alapítványnak és **Ortutay Zsuzsa** alkotónak az emléktáblát, és köszönetet mondott mindenkinek, aki eljött az ünnepségre.

2010. június 24. Jánosiban, Balazséron a Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok (KHÖT) támogatásával a polgármesteri hivatal szervezésében kétnyelvű címeres településköszöntő táblák felavatására került sor. A két település nevében köszönetet mondott **Barta Márta** jánosi polgármestere. Az eseményen jelen volt **Medvigy István**, a beregszászi járási közigazgatási hivatal elnökhelyettese, **Zubánics László**, az UMDSZ ONT elnöke, **Dupka György**, a KHÖT felelős titkára. Eddig összesen 62 tábla készült el.

2010. június 24. Beregszászban az Európa Magyar Házban Székelyföldi XI. Lármafa Találkozóra került sor. A csíkszeredai küldöttséget **Beder Tibor** történész, a Julianusz Alapítvány elnöke vezette. A MÉKK és a KMMI az „Összetartozunk” program 40 tagú székelyföldi közösségének képviselőit Kárpátaljára hívta meg, baráti kapcsolatok kiépítésére és a régió magyar emlékeinek a bemutatására. A rendezvényt **Zubánics László**, a KMMI elnöke és **Dupka György**, a MÉKK elnöke nyitotta meg és üdvözölte a vendégeket. A zenéirodalmi műsor keretében fellépett **Filep Anita** verséneklő. Az író-olvasó találkozó, és könyvbemutatón részt vett: **Vári Fábrián László** (Jég és korbács. Versek 2002–2010. Írók szakszervezete, Budapest.), **Nagy Zoltán Mihály** (Fogyó fényben. Regény. Intermix Kiadó), **Bagu Balázs** (Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc Kárpátalján. Intermix Kiadó). A könyvek bemutatásában közreműködik **Dupka György, Bakos Kiss Károly, Vári Fábrián**

László, Zubánics László, Nagy Zoltán Mihály. Verseket adott elő **Bakos Kiss Károly, Juhász Sándor, Lőrincz P. Gabriella.** Az eszmecsereben részt vettek a kárpátaljai magyar civilszervezetek, intézmények képviselői.

2010. június 25-26. A székely lármafások Munkácson találkoztak az értelmiség képviselőivel, megtekintették az ősi várat. A Szolyvai Emlékpark megkoszorúzták a siratófalat meglátogatása. Pihenőt és multidézést tartottak a Vereckei-hágón. Az ungvári várat is felkeresték. A vendégek idegenvezetője volt **ifj. Juhász Sándor és Vass István.**

2010. június 25. Budapest. A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus valamint a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal által meghirdetett, „A Csoda Benned Van” pályázat Vers–Ifjúsági kategóriájában a beregszászi **Borcsuk Zsanett harmadik díjat** nyert, grafika kategóriában a mezőkaszonyi **Kárpáti P. Zoltán második díjat** kapott, a fiatalok **Dupka György** KMMI igazgató közreműködésével jelen voltak az ünnepélyes díjátadáson is.

2010. június 27. Kisvárdán ünnepélyesen megnyitották a Kárpátaljai óvodapedagógusok találkozóját, egy hetes továbbképzésük az Anyanyelvi Konferencia szervezésében és a MÉKK közreműködésével zajlik le.

2010. június 27- 28. Immár nyolcadik alkalommal került megrendezésre a Magyar Polgármesterek Világtalálkozója. Gödöllőre a szervezők az anyaországból, valamint a határon túlról (Kárpátaljáról többek között ott volt **Baksa Tibor** Csongor, **Máté Gyula** Dercen, **Ember Balázs** Kisdobrony polgármestere, **Szanyi Béla** ungvári járási képviselő és mások) is több száz polgármestert fogadtak. A plenáris, mind a szekcióüléseken ismert, neves közéleti személyiségek tartottak előadást. A szervezők a polgármesterek számára biztosították a kapcsolatok felvételét, valamint azok ápolásának lehetőségét.

2010. június 28. Szolnokon az Erdélyi Barátok Kulturális Egyesülete szervezésében bemutatásra került **Vári Fábián László Jég és korbács** című legújabb verseskötete.

Összeállította: *Dupka György és Zubánics László*

Folyamatos rendezvények, tennivalók:

Folyamatos tennivalók. Közgyűjteményi állománygyarapítás, ukrainai magyar nyomtatott hungarikumok, hanganyagok gyűjtése, feldolgozása. Közművelődési rendezvények szervezése, koordinálása, szakmai tanácsadás, adatbázis gondozás. Kisebbségkutató programok koordinálása KMMI-füzetek kiadása. Képzőművészeti kiállítás. Fotókiállítás Könyv- és sajtókiállítás. Együtt c. irodalmi, művészeti és kulturális folyóirat kiadása. Kárpátaljai Magyar Krónika kiadása. Honlap (www.kmmi.org.ua) gondozás, frissítés, adatfeltöltés.

Ön a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége hírlevelét olvassa.

A hírlevél irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat, s bármely tag felvetetheti mások címét.